

Π Α Λ Η Ε Σ   Α Ν Α Μ Ν Η Σ Ε Ι Σ

Ραδιοφωνική έκπομπή διά τήν : 1 ην
'Απριλίου, 1973, ήμέραν Κ Ρ Ρ Ι
Α Κ Η Ν και ώραν : 20.00- 20.30.

Τήν έκπομπήν παρουσιάζουν ο ΚΩΣΤΑΣ
ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ και ο ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΓΙΑΝΝΟΥ-
ΚΑΚΗΣ. Τραγουδά η ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ.

- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Γιάγκο μου άγαπη έ, σήμερα έχομε Πρώτη 'Απριλίου, μέ άλλα λόγια Πρωταπριλιά.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   "Ένοια σου και τό έχω υπ'όφει μου και ήρθα έδω προετοιμασμένος.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Δηλαδή, τί είδους προετοιμασία έχεις κάνει ; Νά μου σιαρώσης καμμιά φάρσα πρωταπριλιάινη ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   'Απ'έναντίας, είμαι προετοιμασμένος ^{άν} ~~ε~~ τυχόν μου πής κανένα χονδροειδές φέμμα, νά μήν τό καταπιω σαν χάπι.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Ξεχνάς Γιάγκο μου ότι πέρασε η έποχή που ξυπνούσαμε τήν Πρώτη 'Απριλίου και δέν είχαμε άλλη ένοια παρά τί είδους φάρσα νά ~~σιαρώσες~~ σιαρώσωμε σέ φίλους και γνωστούς για τήν Πρωταπριλιά. θυμάσαι τούς στίχους του Δροσίνη ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ   "Ε, πώς δέν τούς θυμάμαι ; 'Ανήερα πρωταπριλιά, ο Δροσίνης βρέθηκε σέ μιá φιλική έκδρομή, μέ μεγάλη συντροφιά. Μιά όμορφη άθηναία φλερτάριζε πολύ τόν Δροσίνη και κάποια στιγμή, στό περιβόλι του Καντόρου, όπου είχανε βρεθεί, η όμορφη άθηναία έκμυστηρεύθηκε τόν έρωτά της στον νεαρό ποιητή κι'έκεϊνος ξεθαρρεύτηκε τόσο ώστε της έδωσε και δυό φιλιá στα μάγουλα. Τήν έπομένη της έγραφε και της ζητούσε ένα ραντεβου, μά η άθηναία κόρη του απήντησε ότι άπορούσε για τό θράσος του, γιατί ποτέ δέν του είχε δώσει τήν παραμικρή

άφορμή καί τόν παρακαλοῦσε νά μὴν ἐπανέλθῃ σ' αὐτό τό θέμα. Τότε ὁ Δροσίνης ἀπόρησε καί μέ τό δίκιο του. Καί ἀφοῦ σκέφθηκε λίγο τῆς ἔγραψε :

Μοῦ εἶχες πεῖ πῶς μ' ἀγαπᾷς. Σοῦ ἔδωσα δυο φιλιά
καί ἕναφα ὀλόκληρος μ' ἕνα σου μόνο βλέμμα
μά τώρα τό κατάλαβα. Ἦταν πρωταπριλιά
καί ὅλη αὐτή ἡ ἀγάπη σου, ἦταν μονάχα φέμμα!...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νά σοῦ πῶ Γιάννο μου ; Σέ συγχαίρω γιά τήν μνήμη σου

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σ' εὐχαριστῶ, μά θά ἤθελα νά μάθω κάτι .

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἄν τό ξέρω, δέν θά ἔχω ἀντίρρηση νά σοῦ τό πῶ.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Εἶπαμε πρίν ἀπό λίγο ὅτι μιά πρωταπριλιάτικη μέρα, εἶχανε πάει μερικοί ἀθηναῖοι ~~ἐκεῖ~~ στό περιβόλι τοῦ Καντόρου γιά ἐκδρομή.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καταλαβαίνω ποῦ τό πᾶς. Ναί, ὅταν ἔμπαινε ὁ Ἀπρίλης, μέ ἄλλα λόγια ~~ἐκεῖ~~ ὅταν ἄρχιζε ἡ ἄνοιξις, ἄρχιζαν καί οἱ οἰκογενειακές καί φιλικές ἐκδρομές. Δηλαδή, μή φαντάζεσαι ὅτι αὐτές οἱ ἐκδρομές ἦτανε πολύ μακρινές. Σκέφου ὅτι ἐθεωρεῖτο σάν μακρινή ἐκδρομή ἡ μετάβασις στό Γαλάτσι. Ποῦ θά πάτε ; Στό Γαλάτσι ; Πῶ πῶ μακρυά...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τό Γαλάτσι τότε θά ἦτανε μιά ἐρημική τοποθεσία μέ δυό τρία ἴσως ἐξοχικά μαγαζάκια γιά τοῦς ἐκδρομεῖς.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τό Γαλάτσι, τό Μοσχάτο, ἡ Κολοκυθοῦ καί τά Πατήσια ἦτανε οἱ προσφιλέστερες ἐκδρομές τῶν Ἀθηναίων τῆς παλαιᾶς ἐποχῆς. Βέβαια οἱ πλουσιώτεροι προτιμοῦσαν τήν Κηφισιά, τό Μαροῦσι, τά Μελίσσια καί τήν Πεντέλη, ὅπου πήγαιναν μά ἀμάξια λαντώ, ἢ μέ τόν σιδηρόδρομο τῆς Κηφισιάς, τό περίφημο **Θ ε ρ ῖ ο** ὅπως τό εἶχανε βαφτίσει οἱ ἀθηναῖοι, μέ τόν σιδηρόδρομο ἕως τό Μαροῦσι κι' ἀπ' ἐκεῖ μέ γαϊδουράκια στά Μελίσσια.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μέ γαϊδουράκια ; Ἀλήθεια ; Καί ὑπῆρχαν τόσο πολλά γαϊδουράκια γιά ὅλους τοῦς ~~ἐκεῖ~~ ἐκδρομεῖς ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὑπῆρχαν ὄσα ἤθελες. Καί εἶναι γνωστό τό παλαιό πραγματικό ἀνέκδοτο, πού ἕνας ἀθηναῖος ἀπό τούς πλοῦσιους τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, εἶχε διοργανώσει μιὰ ἐκδρομή στα Μελίσια καί γιά νά ἐξασφαλίση τά ὑποζύγια, πῆγε δύο μέρες πρίν στό Μαρούσι, νά συνεννοηθῆ μέ τούς ἀγωγιάτες. ~~Ἐπεί~~ ^{Βρήκε} μερικούς καί τούς εἶπε : "Ἐχετε τόν νοῦσας, γιατί μεθαύριο θά ῥθωμε μιὰ μεγάλη συντροφιά, κάπου ἐξήντα ἤ ἐβδομηντα ἄτομα. Θά πάμε στά Μελίσια μά γαϊδουράκια καί θέλω νά ἐξασφαλίσω ἕν θά βροῦμε ἀρκετά ζωντανά... Καί ^{ἕνας} ἀγωγιάτης, τοῦ ἀποκρίθηκε καθησυχαστικά : Μή σέ νοιάζει ἀφεντικό. Ὅσο περισσότεροι ἔρθετε, τόσο περισσότερα γαϊδούρια θά ῥναι...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί τήν κατέλαβε τήν ἀπάντησι ὁ ἀθηναῖος ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν ἦτανε μόνο πολύ πλούσιος αὐτός ὁ ἀθηναῖος μά εἶχε καί τήν φήμη τοῦ μάλλον κουτοῦ. Ὅχι μόνο δέν τήν κατέλαβε μά τήν μετέφερε ἀκριβῶς ἔτσι στούς φίλους του στήν Ἀθήνα πού γελοῦσανε εἰς βάρος του ὀλόκληρα χρόνια μ'αὐτήν τήν ἱστορία.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὅπως δῆποτε, φαίνεται ὅτι αὐτή ἡ μόδα τῶν ἐκδρομῶν ἦτανε τότε, ἐξήντα ἐβδομηντα χρόνια πρίν, μιὰ πτυχή τῆς κοσμικῆς κινήσεως τῆς Ἀθήνας. Νομίζω πῶς τίς ἐκδρομές αὐτές τίς ἀποκαλοῦσαν μέ τό ἐγγλέζικο κοσμικό τους ὄνομα : Πίν - Νίν

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ὅχι μόνο τίς ἀποκαλοῦσαν : Πίν - Νίν, μά οἱ κοσμικές ἀθηναῖες εἶχανε δημιουργήσει καί σχετικό ῥῆμα : Τήν Κυριακή θά πικνικάρωμε στό Κεφαλάρι λέγαμε... Ἡ : Ποῦ περασετε τήν πεσρασμένη Κυριακή ; Θαῦμα... Πικνικάρωμε στό δάσος τῆς Χελιδονοῦς, στήν Κηφισιά...

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Καί σ'αὐτά τά πίν νίν φαντάζομαι ὅτι θά πῆγαινε καθένας κάτι... κατόπιν συνεννοήσεως βέβαια.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ συνεννόησις ἦτανε ἀπαραίτητη, γιατί μά φορά πού οἱ ἐκδρομεῖς δέν εἶχανε συνεννοηθεῖ, πῆγανε ὄλοι μέ κεφτέδες...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   Θα ἔμεινε ἱστορικό αὐτό τό πίν - νίν μέ τούς κεφτέδες.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Καί πιά ἱστορική ἔμεινε ἡ πρόποσις πού ἔκανε ὁ Λάσκαρης. ὁ εὐθυμογράφος Νικόλαος Λάσκαρης, πού ἡ γυναῖκα του ἡ κυρία 'Ιουλία, εἶχε φέρει καί αὐτή κεφτέδες. Καί ἂν δέν βαρύνεσαι ὁ ἄβασε ἐδῶ τί εἶπε ὁ Λάσκαρης...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   (Διαβάζει)   Στό σημερινό μας τό πίν-νίν κι' ἄς ἔχωμε ὑγεία πρέπει νά μείνη ἱστορική ἡ κεφτεδοφαγία. Κεφτέδες φέρνει ἡ δεσποινίς Λιλή Χατζημιχάλη κεφτέδες καί ἡ δεσποινίς **Δικαία** Κατσαρά κεφτέδες κι' ἡ γυναῖκα μου σέ πῆλινο τσουκάλι κεφτέδες καί ἡ φίλη μας κυρία Καλαμαρά. Κεφτέδες ἔφερε ἡ μαντάμ Δέσπω 'Ιωαννίδη κεφτέδες καί ἡ δεσποινίς Εὐτέρπη 'Αποστολίδη...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Σέ διακρίνω. Ἐέρεις ποιά ἦτανε ἡ δεσποινίς Εὐτέρπη 'Αποστολίδη ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   Ποῦ θέλεις νά ξέρω ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   'Η μητέρα τοῦ ἠθοποιοῦ Δημήτρη Χόρν. τότε δέν εἶχε ἀνόμη παντρευτεῖ τόν Παντελή Χόρν, τόν ἀξιωματικό τοῦ Ναυτικοῦ καί θεατρικό συγγραφέα. Καί τώρα ἐξακολούθησε.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   "Ὅλοι κεφτέδες φέρανε... κι' ἡ μία καί ἡ ἄλλη τῆς μιᾶς κυρίας εἶναι μικροί, τῆς ἄλλης πιά μεγάλοι ἔτσι πού λέτε φίλοι μου, θά κεφτεδοχορτάσωμε καί τόν κεφτέ τῆς καθεμιᾶς ἕμεῖς θά δοκιμάσωμε τῆς μιᾶς θά εἶναι τρυφερός, τῆς ἄλλης πιά στουμπᾶτος τῆς ἄλληνῆς ἀνάλατος, τῆς ἄλλης πιπεράτος...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   Φαντάζεσαι τί ἔγινε μέ τούς στίχους τοῦ Λάσκαρη ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ   Φαντάζομαι, ἀλλά φαντάζομαι ἐπίσης ὅτι ἀπό τότε, θ' ἄρχισαν νά συνεννοοῦνται μεταξύ τους οἱ ἐκδρομεῖς, ὥστε νά μὴν συμπέσουν ὅλοι στό ἴδιο φαγητό.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ   "Ὅπως ἦτανε φυσικό, κάποιος ἀπό τούς κυρίους τῆς συντροφιάς ἀνελάμβανε νά φέρῃ τό κρασί καί συνήθως αὐτή ἡ ἀγγαρεία ἀνετίθετο σέ κάποιον ἀνύπανδρο, τό γεροντοπαλλήκαρο τῆς παρέας πού ἀπεκαλεῖτο γιά τήν περίπτωσι ὁ μπειρῆς τῆς συντροφιάς.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Και όπως είναι επίσης φυσικό, τό κέφι τῆς παρέας θά ἐξηρατο ἀπό τήν ποιότητα τοῦ κρασιοῦ, πού θά 'φερνε καί τό τραγουδι στά χεῖλη τῶν ἐκδρομῶν. Τί νά τραγουδοῦσαν ἄραγε όταν τό κέφι ἄρχιζε νά φουντώνη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ἡ ἔμπνευσις ἐρχότανε ἀπό τό περιβάλλον βέβαια καί ἀπό τήν φύσι. Καί πρῶτο πρῶτο τραγουδι ἴσως νά ἦτανε τό αἰσθηματιό
" Ὅλα τ' ἔνθη ~~ἔρωτηθήκαν~~ " *οὐν ἔδιν κέφου*
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μάλιστα, ἕνα πολύ παλαιό τραγουδι πού τό προτιμοῦσαν οἱ γυναῖκες τῆς ἐποχῆς καί πού θά μᾶς τό θυμίση τώρα ἡ Κλειώ.
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Ὅ λ α τ ' ἔ ν θ η...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι' ἔτσι ἄρχιζε τό γλέντι καί κυλοῦσε μέ τραγουδι καί καλαμπούρια...
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πρέπει ὅμως νά ξέρης καί κάτι ἄλλο Γιάγιο. Ὅτι αὐτές οἱ οἰκογενειακές καί φιλικές ἐκδρομές, ἦτανε δύο εἰδῶν.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τί ἐννοεῖς λέγοντας : ἐκδρομές δύο εἰδῶν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οἱ ἐκδρομές τῆς ἀναφυχῆς καί διασπιδάσεως πρῶτον καί δεύτερον οἱ ἐκδρομές τῆς συνωμοσίας.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Ἐκδρομές συνωμοσίας ; Δηλαδή ; Τί ἐπρόκειτο νά συνωμοτήσουν καί τί νά κάνουν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί νά κάνουν ; Ἐνα συνοικιέσιο. Θυμᾶμαι πολύ καλά μιᾶ τέτοια περίπτωσι. Εἶχε ἔρθει ἀπό τήν Ἀλεξάνδρεια ἕνας πλούσιος καπνέμπορος. Ἦτανε ἀνδραγαθός καί ἀμέσως οἱ γνωστοί του σκέφθησαν νά τόν παντρέψουν μέ καμμιά ἀθηναία. Ν' ἀφήσουν νά χαθῆ τέτοιος γαμπρός, τέτοιο κελεποῦρι ; Ἀποφασίζανε λοιπόν νά διοργανώσουν μιᾶ ἐκδρομή, γιά νά φέρουν μιᾶ ὑποθήφια νύφη καί νά τήν γνωρίση ὁ ὑποθήφιος γαμπρός.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μάλιστα, τώρα καταλαβαίνω. Αὐτή ἦτανε ἡ ἐκδρομή τῆς συνωμοσίας. Καί πετύχαινε αὐτή ἡ συνωμοσία ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καμμιά φορά πετύχαινε, γιατί ἡ ὑποθήφια νύφη ἦτανε εἰδοποιημένη καί φρόντιζε νά εἶναι σθεναρμένη γιά ν' ἀρέση στόν γαμπρό.

- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ "Ωστε γυρνόντουσαν και τέτοια ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά. "Όπως σου έλεγα θυμάμαι πολύ καλά μιá τέτοια περίπτω-
σι. Είχε φθάσει στην 'Αθήνα ένας νέος καπνέμπορος από την Αί-
γυπτο. Λέγανε πώς ήτανε πολύ πλούσιος και άμέσως οι γνωστοί
του βάλθηκαν να τον κουκουλώσουνε.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Διοργανώθηκε λοιπόν μιá φιλική έκδρομή, χωρίς να τό καταλάβη
φυσικά ο υποψήφιος γαμπρός.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Καί βέβαια χωρίς να τό καταλάβη. 'Η συνωμοσία γινότανε μέ τρό-
πο. 'Η κυρία του σπιτιού πού είχε αναλάβει την όλη υπόθεσι
έλεγε στον φιλοξενούμενο : Κύριε Γιώργο, την Κυριακή έχομε
μιá φιλική έκδρομή, μέ δυό τρεις άλλες οικογένειες. Θα μās
κάνετε την εύχαρίστησι να είσαστε μαζί μας ;
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φυσικά ο άνθρωπος άπαντούσε καταφατικά. Γιατί ν'άρνηθη ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι μόνο δέχθηκε, μά έπειδή έμαθε ότι σ'αύτου του είδους τίς
έκδρομές, καθένas πηγαίνει και κάποιο φαγητό, έφρόντισε να
παραγγείλη στο ζαχαροπλαστείο του Ζαβορίτη, τό αλύτερο της
έποχής, στην πλατεία Συντάγματος, ένα μεγάλο ταψί καταΐφι
για να προσφέρη κι'αυτός κάτι στην έκδρομή.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ 'Αμυπομονή να μάθω αν πέτυχε αυτή η συνωμοσία.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι μόνο πέτυχε, μά έγραφε και ο Σουρής στην έφημερίδα του
τό γεγονός και θυμάμαι ότι τελείωνε μ'αυτό τό δίστιχο :
Και μ'αυτό τό καταΐφι - πέτυχε γαμπρό ή νύφη.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Πολύ ώρατο. Να λοιπόν πού είχανε και πρακτικά αποτελέσματα
αυτές οι άθηναϊκές έκδρομές της παλαιάς έποχής.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλές φορές είχανε καλά αποτελέσματα, μά καμμιά φορά συνέ-
βαινε τό αντίθετο.
- ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Δηλαδή ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όλοι οι παλαιοί άθηναίοι ξέρουν μια περίπτωση πού ένα τέ-
τοιο έξοχικό γλέντι, όχι μόνον δεν έφερε τό αποτέλεσμα πού
περίμεναν όλοι, μά ώδήγησε σ'ένα διαζύγιο...

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Αυτό δέν τό καταλαβαίνω. Πήγανε νά παντρέφουν έναν άνθρωπο καί αυτό τό συνοικέσιο κατέληξε σέ διαζύγιο ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα. Θά στό εξηγήσω νά τό καταλάβης Γιάγιο μου. 'Ο ύποψήφιος γαμπρός είχε έρθει στήν 'Αθήνα μέ τόν σκοπό νά βρῆ γυναίκα. Ήτανε πλουσιώτατος έμπορος στήν Μασσαλία καί όπαδός της παροιμίας : Παποῦτσι από τόν τόπο σου κι'ές εἶναι μπαλλωμένο. Έξεμυστηρεύθηκε τήν πρόθεσί του σ'έναν έξάδελφό του γιατρό στήν 'Αθήνα κι'αὐτός ό έξάδελφος έπειδή είχε μιάν άνεφιά πολύ ὀμορφη μά δίχως προΐκα, αποφάσισε νά διοργανώση μιá οίνογενειακή έκδρομή γιά νά γνωμισθοῦνε ό έξάδελφος καί ἡ άνεφιά του πού ἦτανε άνεφιά από τό σόϊ της γυναίκας του γιατροῦ.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μάλιστα, μά πού εἶναι τό διαζύγιο ; 'Ο άνθρωπος πήγαινε γιά γάμο. Πώς ό γάμος μετεβλήθη σέ διαζύγιο ; Διαζύγιο τίνος ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μή βιάζεσαι καί θά τό μάθης. Ή σχετική εκδρομή έγινε στήν Καισαριανή, στό μοναστήρι. ὅπου έφαγαν, ἤπιανε καί τραγούδησαν ὅπως επέβαλλε τό πρόγραμμα κάθε εκδρομής. Κατά σύμπτωσιν ἡ γυναίκα του γιατροῦ πού είχε καί ὠραιότατη φωνή, τραγούδησε τό γνωστό τραγούδι της εποχῆς : Τί φυτεύεις, τί πατίζεις... Στάσου καί μαντεύω τήν συνέχεια. 'Ο έμπορος της Μασσαλίας θά έρωτεύθηκε τήν γυναίκα του έξαδέλφου του, του γιατροῦ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πώς τό κατάλαβες ;
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μ'έχεις συνηθίσει καημένε Δημήτρη. Μέ τόν τρόπο πού διηγείσαι έχω μάθει νά σκέπτομαι τ'άπρόοπτα. Καί τί απέγινε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Τί ἤθελες ν'άπογίνῃ ; 'Ο έμπορος από τήν Μασσαλία, άρνήθηκε τό συνοικέσιο μέ τήν άνεφιά του γιατροῦ καί σέ λίγο έφυγε γιά τήν Μασσαλία. Ὁμως σέ τρεῖς μήνες, ἡ γυναίκα του γιατροῦ έγκατέλειψε τόν σύζυγό της - παιδιά δέν εἶχανε - καί πήγε στήν Μασσαλία, αφήνοντας σ'ένα δικηγόρο τήν έντολή νά φροντίση γιά τό διαζύγιό της.

- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ "Ωστε γινόντουσαν καί τέτοια πράγματα στήν ρομαντική καί εϊ-
δουλλιακή 'Αθήνα ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Οί ἄνθρωποι Γυάγιο μου, εἶναι πάντα ἄνθρωποι καί τέτοια θά
ἔχουν γίνεϊ ἀσφαλῶς σέ ὅλες τίς ἐποχές. Μά ἡ ἀπροσδόκητη αὐτή
ἱστορία, ἔῤχε καί μιὰ ~~ἐπὶ~~ ἐξέλιξι ^{ἀπρόοπτη} ~~ἀπρόοπτη~~ ἀκόμη.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Μή μοῦ πῆς ὅτι ὁ γιατρός δέν ἔδινε τό διαζύγιο στήν ἀπιστη
σύζυγο.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ 'Απ' ἐναντίας. Τό ἔδωσε πολύ εὐχαρίστως μά ἐπειδὴ εἶχε τύφεις
πού ἡ γυναῖκα του ἔγινε ἀφορμή νά ματαιωθῆ τό συνοικέσιο τῆς
ἀνεφιάς της, παντρεύτηκε τήν ἀνεφιά...
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Σοβαρά ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μάλιστα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Τότε λοιπόν, ὕστερα ἀπό τό χάπυ ἐντ' αὐτό, ἀξίζει νά θυμηθοῦ-
με τό σῶμα τοῦ ἐγκλήματος ἢ μάλλον τήν ἀφορμή τοῦ ἐγκλήματος
αὐτό τό ὦρατο τραγοῦδι: Τί φυτεύεις, τί ποτίζεις...
- ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) Τί φυτεύεις, τί ποτίζεις...
Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Ομως ἔξω ἀπ' τίς συνηθισμένες αὐτές ἐκδρομές, οἱ ἄθηναῖοι
εἶχανε καί τίς ἀσυνήθιστεῖς.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Οἱ ὅποῖες τί τό ἀσυνήθιστο εἶχανε ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Οτι οἱ ἐκδρομεῖς, δέν πήγαιναν οὔτε πεζῆ, οὔτε μέ ἀμάξια
οὔτε μέ σιδηρόδρομο, οὔτε μέ γαῖδουράκια.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ 'Αλλά μέ τί πήγαιναν ;
- ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μέ βαποράκια. "Ἦτανε ἐκδρομές θαλασσινές. Καί ἡ πιό λογική
καί κοντινή ἦτανε στήν Σαλαμίνα, στήν Κούλουρη. Θυμᾶμαι μάλισ-
τα αὐτήν τήν στιγμή μιὰ περιγραφή θαλασσινῆς ἐκδρομῆς πού κά-
νει ὁ Τζμος Μωραϊτίνης καί ἀξίζει νά διαβάσης μερικὰ της
ἀποσπάσματα.
- ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Νά τό διαβάσω λοιπόν. 'Ἡ ἐκδρομή θά ἐγίνετο σ' ἓνα νησάκι
τοῦ Σαρωνικοῦ. Οἱ φίλοι ἐκδρομεῖς συνεκεντρώθησαν εἰς τόν

Πειραιᾷ καί ἐπέβησαν τοῦ ἀτμοπλοίου. Ὁ πλοίαρχος ἔδωσε τότε διαταγὴν νά σηλώσουν τὴν ἄγκυρα. Τί χρειαζότανε ἡ ἄγκυρα ; Τὸ βαποράκι θά ἠδύνατο νά κολλήσῃ εἰς τὸ μουράγιο τοῦ λιμένος μ' ἕβα δεκάλεπτον γραμματόσημον. Ὅπως δὴποτε ἡ ἔπαρσις ἐγένετο κανονικᾶ καί οἱ ἐπιβάται ἐκδρομεῖς, ἦσαν πανευτυχεῖς διότι ἀνέπνεον τὴν ζεῖδωρον αὔραν τοῦ Σαρωνικοῦ μαζί μὲ τὸν καπνὸν τοῦ ἀτμοπλοίου, ὁ ὁποῖος δέν εἶναι βέβαιον ἂν προήρχετο ἀπὸ τὸ φουγάρο τοῦ πλοίου ἢ ἀπὸ τὴν πίπα τοῦ καπετάνιου, ὅστις εἶχε ὕψος θαλασσόλυκου ποῦ ξεκινᾷ ἀπὸ τὸν Πειραιᾷ διὰ ν' ἀνακαλύψῃ τὴν Σαλαμίνα.

Ἡ θάλασσα ἦτο γαληνιαία, κυριολεπτικᾶ λάδι, ὅπως λέγουσιν οἱ ναυτικοί. Ἐξαφνα ἕνα κύμα - ποῦ νά βρέθηκε αὐτὸ τὸ κύμα - κατὰ ταβρέχει τοὺς ἐπιβάτας. Ἀνεστατώθησαν ὅλοι. Τί εἶναι ; Φουρτοῦνα ; Πνιγόμεστε ; Μὰ ἡ φωνὴ τοῦ καμαρώτου τοὺς καθυσύχασε - Δέν εἶναι τίποτα, μὴν ἀνησυχεῖτε... Ἀναποδογύρισε ἕνα κανάτι

Ὅμως οἱ ἐπιβάται δέν εἶχαν πεισθεῖ καί δέν εἶχαν ἡσυχάσει. Μία κυρία προσήχετο γονατιστῆ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς ψυχῆς της ἐνῶ ἕνας μεσόκοπος κύριος ἐμελέτα ἕνα βιβλιαράκι μὲ μαθήματα κολυμβητικῆς, διὰ νά προσπαθῆσῃ νά σωθῆ ἂν τὸ πλοῖον κατεβυθίζετο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντα πνευματώδης καί πάντα χαριτολόγος ὁ Τῆμος Μωραϊτίνης δίνει μιάν εἰκόνα γιὰ τίς θαλασσινές ἐκδρομές τῶν ἀθηναίων τῆς ἐποχῆς του. Ὅπως δὴποτε, οἱ θαλασσινές ἐκδρομές ἦτανε πολὺ πιὸ σπάνιες ἀπὸ τίς στερηνές, γιατί κανεὶς δέν ἀπεφάσιζε νά κάνῃ ἕνα τόσο ἐπικίνδουνο ταξίδι ἕως τὴν Αἴγινα ἢ ὡς τὸν Πόρο, ποῦ πολλοὶ ἐπίστευαν ὅτι θά ἔπρεπε νά διαπλεύσουν τὸν ὠκεανό.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Ὅπως δὴποτε ὅμως, σὲ μιὰ θαλασσινὴ ἐκδρομὴ θ' ἀλλάζε καί τὸ τραγουδιόστιχό πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς. Δέν ταίριαζε νά τραγουδοῦν οἱ ἐκδρομεῖς : εἰς τὸ βουνὸ φηλά κειτ - εἶναι ἐπιλησιᾶ ἐρημικῆ. Ἀσφαλῶς θά τραγουδοῦσαν κάτι θαλασσινό, μιὰ βραναρόλα

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Μιά λεμβωδία, όπως έλεγαν τότε τίς βαριαρόλλες. Καί...
 μία από τίς περιφημότερες ήτανε ή βαριαρόλλα του Τίμου
 Ξανθοπο΄λου, υπό τό φως τής Σελήνης. ΄Η κλειώ θά μᾶς τήν
 θυμίση.

ΚΛΕΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ (μέ συνοδεία πιάνου) ΄Η νύχτα ή θμορφη
 ή ζηλεμένη...

Κ.τ.λ. Κ.τ.λ.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάζομαι ότι σ'δλες τίς έκδρομές, θά ήτανε άπαρίτητη ή πα-
 ρουσία κάποιου που νά έπαιζε κιθάρα ή μαντολίνο.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όπως δήποτε. Όταν σ'ένα λαϊκό σπίτι γινότανε ό κατάλογος
 των φίλων που θά πήγαιναν στην έκδρομή, κάποιος βρισκότανε νά
 πη : Νά μήν ξεχάσωμε τόν Παντελή, τόν άντικρυνό μας κουρέα.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Τί νά τόν κάνωμε τόν κ υρέα ; Νά μᾶς θυμίση στην έκδρομή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ "Όχι, αλλά παίζει πολύ ώρατο μαντολίνο. Νά μήν έ ωμε λίγη
 μουσική ; Πως θά τραγουδήσωμε ;

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Κι'έτσι προσεκαλείτο ^{νά μετάσχη} ~~ο καθένας~~ τής έκδρομής και ό άπαραίτητος
 μουσικός.

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Είναί γνωστή μία εϋθυμη ίστορία τής παληᾶς ΄Αθήνας, που σε
 μία έκδρομή δέν έτυχε νά βρισκείται κανένας μουσικός μέ τό
 όργανό του και ειπε κάποιος : Τί κριμα, αν ήξερα ότι δέν θά
 έχωμε μουσική, θά έφερα μαζί μου τόν αδερφό μου νά μᾶς άκκομ-
 πανιάρη στό τραγουδι. Είναί μουσικός ό αδελφός σας ; τόν έρώ-
 τησαν οι άλλοι. Βέβαια, πολύ καλός μουσικός αφού είναι μόνι-
 μος στην φιλαρμονική του Δήμου. Καί τί όργανο παίζει ; Τρομ-
 πόνι, αποκρίθηκε περήφανα ό αδελφός του μουσικού.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Φαντάσου τραγουδι, μέ τρομπόνι για συνοδεία...

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Στίς άριστοκρατικές έκδρομές, τίς φιλικές του καλού κόσμου
 υπήρχε πάντα και λίγος σαδισμός.

ΓΙΑΝΝΙΔΗΣ Σαδισμός ; Τί έννοεις ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Δέν μπορούσε νά γίνει έκδρομή χωρίς νά 'χη ένα θύμα.

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Θύμα ; Δηλαδή ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πάντα έπρεπε νά έχουν κάποιον γιά νά τόν πειράζουνε, νά τόν δουλεύουνε γιά νά διασπενθέζουμε οί άλλοι. Καί τέτοιοι τύποι υπήρχανε πολλοί στήν κοσμική 'Αθήνα. 'Υπήρξε λόγου χάριν ένας τύπος ό 'Ιωαννόπουλος, πολύ μύωφ μ'ένα μονύελο μέ μαύρη κορδέλλα στό μίτι του, μ'όλο πού σέν έβλεπε καί από τά δύο, μ'ένα λεπτό καλαμένιο μπαστουνάκι καί ένα πλατύγυρο φαθάκι στό κεφάλι του. Αύτός ήτανε άπαραίτητος σέ κάθε έκδρομή, ή ό ποιητής ό Νέης, άλλος μισοπάλαβος μέ τήν καφέ του ρεντινγκότα καί τό μοθσι του...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Καί τί τούς κάνανε αυτούς ; Τί είδους δούλεμα γινότανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Ήτανε τύποι αίωνίως έρωτευμένοι καί έτοιμοι νά έρωτευθουν στήν πρώτη εύκαιρία. Οί γυναίκες τής συντροφιάς, είτε ντεμουαζέλλες ή κυρές παντρεμένς, κάνανε πώς τούς προσέχουν ιδιαίτερα, αφήνανε αναστεναγμούς καί τελικά του δίνανε ραντεβοθ πίσω από κανένα φύλλωμα, πίσω από κανένα χονδρό δένδρο...

ΓΙΑΝΝΙΑΔΗΣ Κι'ό άτυχής έρωτευμένος πήγαινε στό ραντεβοθ.. Όπου τί γινότανε ;

ΓΙΑΝΝΟΥΚΑΚΗΣ Πολλά καί διάφορα. Σιχνά πηγαίνανε όλες ένεύνες πού του είχανε δώσει τό ραντεβοθ καί γινότανε σωστός γυναικοπαυγής γιά τό θύμα, πού ετρόμαζε μήπως τό έπεισόδιο τό ακούσουν καί οί άνδρες τής συντροφιάς... "Αλλοτε πήγαινε ένας σύζυγος καί εύρισκε τήν γυναίκα του μαζί μέ τόν φουναρά τόν μισοπάλαβο καί του ζητούσε μονομαχία γιά ν'άποπλύνη τήν τιμή του... Φυσικά επενέβαιναν τελικά οί άλλοι καί τούς συμφιλιώνανε μέ γέλια καί τραγούδια όπως τήν περίφημη " Κάρα πιτσινα " πού ήτανε τότε τής μόδας.

ΚΑΒΙΩ ΔΕΝΑΡΔΟΥ)μέ συνοδεία πιάνου) Κάρα πιτσινα... Μικρή μου άγαπημένη...